

Školní vzdělávací program

Školní družina

Č.j. : 221/09

Motto: „Aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet, musí se cítit spokojené a v bezpečí“

Základní škola Mladá Boleslav

Dukelská 1112

Základní škola Mladá Boleslav, Dukelská 1112 **Školní vzdělávací program pro školní družinu**

Motto : „Aby se dítě mohlo zdravě rozvíjet, musí se cítit spokojeně a v bezpečí“

Název školy	Základní škola Mladá Boleslav, Dukelská 1112
Adresa školy	Dukelská 1112, 293 01 Mladá Boleslav
Ředitelka:	Mgr. Marcela Pavlíková
Kontakty:	
Telefon - sekretariát	326 329 627
Telefon – ředitelna	326 331 412
Fax	326 329 627
E-mail	5zsmb@5zsmb.cz
Web	www.5zsmb.cz
Zařazení do sítě škol	2.4.1996
IZO	113 600 801
REDIZO	613 600 797
IČO	750 340 26

Zřizovatel	Statutární město Mladá Boleslav Komenského náměstí 61 293 49 Mladá Boleslav
------------	---

Kontakty:	
Telefon	326 716 236
Primátor města	MUDr. Raduan Nwelati
E-mail	nwelati@mb-net.cz
Vedoucí odboru školství, kultury, tělovýchovy	Mgr. Václav Kalát
E-mail	kalat@mb-net.cz

Platnost a účinnost od 11.5.2009

Školní vzdělávací program školní družiny byl schválen Radou školy dne:
11.5.2009

Podpis ředitelky školy

Razítko školy

1.Charakteristika ŠD

ŠD realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování. Zabezpečuje žákům 1. stupně ZŠ náplň času v době před vyučováním, odpoledne před odchodem do jiných zájmových aktivit nebo domů.

Probíhá formou odpočinkových, rekreačních a zábavných činností.

ŠD pracuje převážně ve třech odděleních, a to dle počtu přihlášených dětí.

Provoz ŠD je před vyučováním v době od 6,15 h do 7,50 h a po vyučování od 11,50 h do 16,15 h.

Měsíční poplatek 80,- Kč je vybírán 2x ročně (září, leden), a to formou bankovního převodu na účet školy, ve výjimečných případech v hotovosti v sekretariátu školy.

Po celý rok v ŠD sportujeme, vyrábíme, hrajeme si, posloucháme pohádky a písničky, malujeme, pracujeme na počítačích. Během roku připravujeme drobné dárky na jarmark (prosinec), pro budoucí prvňáčky (leden) a ke Dni učitelů (březen). Naše práce lze shlédnout i při příležitosti Dne otevřených dveří.

Celoročně své výrobky prezentujeme v prostorách družiny a na chodbách přízemí školy.

ŠD využívá tělocvičnu, pohybový sál, školní hřiště i počítačovou učebnu.

Pitný režim je zajištěn prostřednictvím kuchařek školní jídelny.

Zápis do školní družiny probíhá vždy první školní den od 7,00 h do 12,00 h. Pokud je volná kapacita, mohou se děti přihlásit i během školního roku.

2. Personální, ekonomické a materiální podmínky

2.1 Personální podmínky

Pedagogické působení je zajištěno třemi kvalifikovanými pedagogy, z nichž jeden se specializuje na specifické zájmy starších žáků a klubovou formu.

Odbornost je prohlubována pravidelně dalším vzděláváním, výměnou zkušeností s kolegyněmi z jiných škol a samostudiem.

2.2 Ekonomické podmínky

Podmínky úplaty za vzdělávání ve školní družině jsou stanoveny vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání v § 11 a § 14. Výše příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů školní družiny je stanovena vnitřní směrnicí ředitele školy na 80,- Kč měsíčně. Příspěvek je použit na úhradu provozních nákladů. Mzdové náklady jsou hrazeny ze

státního rozpočtu podle platných tarifních tabulek. Platby probíhají bankovním převodem na účet školy pod přiděleným variabilním symbolem, ve výjimečných případech hotově v kanceláři školy, a to vždy do prvního dne zúčtovacího měsíce.

Na úplatu za školní družinu může být poskytnuta sleva či úplné prominutí při pěstounské péči nebo v sociální nouzi. Při rozhodování se postupuje podle podmínek stanovených Správním řádem. Rodiče si podají žádost na ředitelství školy a donesou doklad pro uznání výjimky ze sociálního úřadu.

Pro lepší vybavení školní družiny bychom v budoucnu chtěli využít i zdroje dotační politiky a případně sponzorské dary či příspěvky Unie rodičů.

2.3 Materiální podmínky

ŠD využívá tři klubovny s herními kouty a kobercem. Je vybavena nábytkem, pomůckami, stolními hrami, časopisy, příruční knihovnou, sportovním náčiním, lékárníčkou. Součástí je i audiovizuální technika, herní stoly a počítače pro žáky. Pro pohybovou aktivitu lze využít tělocvičnu, pohybový sál, stadion s travnatou plochou, lezeckou sestavu „Tomovy parky“ a plážový písek.

Místnosti ŠD jsou udržovány, vnitřní zařízení dle možností obnovováno.

Vychovatelky pravidelně zajišťují doplňování a zlepšování materiálních podmínek, své požadavky předkládají vedení školy.

3. Osobnostní výchova ŠD

- Jako výchovný partner rodiny a školy usilujeme o utváření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům, která s dostatečným sebevědomím a úctě k sobě samé najde místo ve společnosti
- Usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti.
- Každé dítě je pro nás osobnost, která má své individuální i specifické potřeby a možnosti, k aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby.
- Vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního stavu i konkrétní životní a sociální situace – právo dítěte být jiné, mít jinou potřebu.
- Dítě se může podílet na tvorbě programu, respektujeme i pasivní přístup dítěte k daným činnostem – právo být pozorovatelem.

- Snažíme se povzbudit nesmělé děti, posilujeme sebevědomí dětí, hodnotíme pozitivně každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí tvořivost, fantazii a iniciativu.
- Posilujeme rozvoj pohybových schopností a dovedností, usilujeme o získání pocitu jistoty a sebedůvěry.
- Učíme děti zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí
- Věnujeme zvýšenou pozornost a péči problémovým a zdravotně znevýhodněným dětem.
- Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami postupně podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při začleňování do volno časových aktivit věnujeme průběžně zvláštní pozornost. Pro rozvoj talentovaných jedinců družina nabízí další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

4. Cíle výchovy v ŠD

4.1 Specifické cíle:

Pedagogické pracovnice mají na zřeteli, že proces výchovy a vzdělávání je pro dítě přirozenou činností, vhodně ho motivují, vedou tak, aby se dítě cítilo samostatné a svobodné, aby vhodně a otevřeně komunikovalo a spolupracovalo.

Rozvíjí základy učení, zdravé sebevědomí, sebejistotu, základy jednání v duchu lidských a estetických hodnot.

4.2 Cíle výchovně vzdělávací činnosti

- Nabízet dětem smysluplné využití volného času
- Vést děti k zdravému životnímu stylu
- Navazovat na získané vědomosti z vyučování a děle je rozvíjet
- Posilovat komunikační dovednosti
- Rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky
- Vytvářet vztah k pohybovým aktivitám a sportům, aktivně odpočívat
- Znat pravidla slušného chování a dodržovat je
- Vést děti k uvědomování si svých práv a povinností
- Vést děti spolupráci a toleranci, vést je k samostatnému rozhodování a tvorbě postojů
- Vést je vhodně komunikovat s dospělými i s kamarády
- Rozvíjet kulturně – estetické dovednosti, vést děti k tvořivosti

- Posilovat kladný vztah k přírodě, posilovat pozitivní vztah k životu bez použití návykových látek
- Seznamovat s lidovými tradicemi, vytvářet citový vztah k hodnotám, které vytvořili naši předkové
- Rozvíjet slovní zásobu a fantazii, cvičit paměť a soustředění

4.3 Délka vzdělávání

Zájmové vzdělávání v ŠD je poskytováno po dobu trvání jednoho školního roku, tj. 10 měsíců, a to dětem od 1. do 5. ročníku.

O hlavních prázdninách není ŠD v provozu, o prázdninách vedlejších je provoz zajištěn při počtu 15 a více přihlášených žáků

5. Formy a obsahy činnosti v ŠD

Formy vzdělání

Režim ŠD zahrnuje: činnosti pravidelné, příležitostné akce, spontánní aktivity, odpočinkové činnosti a přípravu na vyučování.

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Spontánní aktivity

Zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku, spontánní hry v rámci ranního pobytu žáků, nebo při odpoledním slučování oddělení.

Odpočinkové činnosti

Zahrnují klidové činnosti po obědě, ale i aktivní odpočinek, kterým je kompenzována jednostranná zátěž, slouží k regeneraci sil.

Příprava na vyučování

Probíhá nenásilnou formou v průběhu celého dne formou didaktických her, vycházek, četby, besed apod.

Příležitostné akce

Tyto akce nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností, řada z nich je pořádána tradičně, např. besídky, turnaje a soutěže, kulturní a zábavné akce.

Pobyt žáků v družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, sebeobslužné činnosti, oběd ve školní jídelně apod. Snahou je, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

6. Formy a metody práce, klíčové kompetence

6.1 Metody a formy práce

- Relaxace
- Vyprávění, rozhovory, poslech
- Práce s textem (časopisy, encyklopedie, pohádky)
- Pracovní a výtvarné činnosti (netradiční techniky, práce s různým materiálem)
- Hry (pohybové, stolní, společenské tvořivé, didaktické aj.)
- Křížovky, doplňovačky, rébusy, kvízy, hádanky
- Práce na počítačích, internet
- Návštěvy výstav
- Sběr přírodnin
- Environmentální výchova, osobnostně sociální výchova
- Modelové situace, skupinové práce, soutěže
- Příprava na vyučování

6.2 Klíčové kompetence

Činnost v ŠD vede ke komplexnímu působení, navazuje na působení v MŠ, ZŠ, úzce spolupracujeme s třídními učiteli a rodiči.

6.2.1 Kompetence k učení

Žák dokáže hodnotit své výkony, spontánně a vědomě je uplatňovat v práci

6.2.2 Kompetence k řešení problému

Žák si všímá dění a problémů, které jsou motivací při řešení logických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná rozhodnutí.

6.2.3 Kompetence komunikativní

Žák ovládá řeč, vhodně vyjadřuje myšlenky, odpovědi na otázky i své pocity, bez ostychu komunikuje s vrstevníky i dospělými

6.2.4 Kompetence personální a sociální

Žák rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu, dokáže se prosadit v kolektivu, je tolerantní, respektuje druhé

6.2.5 Kompetence občanské

Žák dokáže plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, uvědomuje si svá práva i povinnosti, dbá na zdraví své i druhých

6.2.6 Kompetence pracovní

Žák se orientuje v možnostech vhodného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, dokáže rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech

7. Obsah vzdělávání, časový plán

7.1. Obsah vzdělávání

Člověk a jeho svět

- **Místo, kde žijeme:** náš domov, škola, naše město, okolí našeho města, tradice našeho města

Poznávání nejbližšího okolí, organizace života v rodině, ve škole, ve městě. Tématické vycházky do okolí školy, poznávání různých služeb ve městě, regionální pověsti, posilování vztahu k místním tradicím, dopravní výchova.

- **Lidé kolem nás:** rodina, kamarádi, svátky a oslavy, jak se správně chovat
- Osvojení zásad vhodného a společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, prvky mediální výchovy.

- **Lidé a čas:** náš denní režim, jak se mění lidé, věci, budovy, město
- Pravidelné návyky, správný režim, účelné využití volného času.

Rozmanitost přírody

- Příroda okolo nás
- Roční období
- Počasí
- Voda
- Chráníme životní prostředí

Vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn v přírodě, práce s encyklopediemi, výtvarné zpracování skutečností, ochrany přírody

Člověk a jeho zdraví

- Poznáváme své tělo
- Pečujeme o své zdraví
- Sportujeme každý den

Poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, zásady první pomoci.

7.2 Časový plán

Obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení. Toto uspořádání umožňuje tvořivě reagovat na změny i na různou skladbu žáků v těchto odděleních. Činnosti budou v průběhu roku doplňovány o zvolené náměty.

Průvodce rokem

Září: Zvonek zvoní

- zahajujeme školní rok, vítáme prvňáčky v ŠD
- vzpomínáme na prázdniny
- seznamujeme se se školou a okolím, družinou, jídelnou, řádem ŠD a řády používaných prostor
- připomínáme si pravidla společného soužití mezi dětmi
- poznáváme kamarády
- povídáme si o bezpečné cestě do školy a ze školy
- sportujeme na školním hřišti
- zdobíme svými výrobky ŠD i chodby škol
- hrajeme si každý den
- připomínáme si práva a povinnosti
- zamáváme vlaštovkám

Říjen: Jak se barví listí

- zahajujeme docházku do zájmových kroužků školy
- pořádáme malou módní přehlídku
- navrhujeme pestré oblečení „Aby nás bylo dobře vidět“ – soutěž
- aranžujeme přírodniny
- pořádáme výstavky
- pečujeme o své zdraví, co nám prospívá, co nám škodí
- malujeme listy a plody podzimu

- loučíme se s babím létem
- pořádáme „Závod šipek a vlaštovek“ – soutěž
- procvičujeme učivo hrami a soutěžemi
- pracujeme s počítačem
- sportujeme na hřišti i v tělocvičně

Listopad: Podzim už má na kahánku, příroda se chystá k spánku

- tvoříme z přírodnin, třídíme odpad
- oblékáme se podle počasí, pečujeme o svoje věci
- otužujeme se pobytem venku
- připomínáme si nebezpečí na ulici při špatné viditelnosti a náledí
- hrajeme hry v ŠD i v tělocvičně
- soutěžíme ve vědomostech a dovednostech
- vyrábíme dekorace na vánoční jarmark
- připomínáme si význam vitaminů pro zdraví
- přivítáme Martina, Mikuláše, Advent
- tvoříme nejhezčí vánoční stromek – soutěž

Prosinec: Předvánoční čas

- vánočně zdobíme družinu a chodby
- vyrábíme dárky, přání a dekorace
- navštívíme jarmark
- vyprávíme o domově
- besedujeme o zvycích a tradicích předvánočních a Vánoc
- zpíváme a recitujeme
- pořádáme vánoční posezení s nadílkou her a hraček
- hrajeme hry
- hádáme a luštíme

Leden: Zimní radovánky

- hrajeme si na sněhu i se sněhem, bobujeme
- diskutujeme o zimních sportech

- malujeme radovánky
- vyrábíme dárky k zápisu do prvních tříd
- vyprávíme si, co se děje u krmítka
- procvičujeme učivo, používáme počítač
- diskutujeme o dění ve městě
- hrajeme si každý den

Únor: Tiše, tiše, medvěd spí

- zamýšlíme se nad spící přírodou
- posloucháme pohádky a příběhy
- bobujeme a hrajeme si na sněhu
- vyrábíme „originální masky“ – soutěž
- tancujeme s hudbou
- povídáme si o zdraví
- hrajeme vybíjenou
- pozorujeme první známky jara

Březen: Moje nejmilejší kniha

- pořádáme výstavky dětských knih
- čteme a besedujeme
- malujeme pohádkové postavy a děje
- vyrábíme dárky pro maminku, babičku, učitele
- jarně zdobíme družinu a chodby
- připravujeme se na Velikonoce
- povídáme si o jarní únavě
- využíváme asfaltové hřiště pro jarní skotačení
- pozorujeme znečištěné prostředí po zimě
- připomínáme si důkladné mytí rukou
- hodnotíme připravenost kola a cyklisty
- jdeme na karneval

Duben: Jak se budí jaro

- pozorujeme přibývajících zeleň, proměny města
- vyprávíme si o živé přírodě, mlád'atech
- malujeme, skládáme a vyrábíme zvířata
- určujeme jarní květiny
- porovnááme postřehy ze zahrádek
- otevřeme Tomovy parky, využíváme stadion
- uklidíme hřiště na Den Země
- vyrobíme „nejkrásnější čarodějnicí“ – soutěž
- vyprávíme si o dávných tradicích ohňů a nebezpečí používání zábavné pyrotechniky
- rozpoznáváme důležitá telefonní čísla

Květen: Sakura – ozdoba našeho města

- malujeme kvetoucí stromy, květiny
- zdobíme ŠD, chodby
- připravujeme dárky pro maminky
- sportujeme na školním hřišti
- osvojujeme si zásady pobytu v přírodě
- probíráme úskalí přírody
- vyprávíme si o proměnách města
- malujeme křídou na asfalt - soutěž
- připomínáme si svátky ČR

Červen: Nashledanou po prázdninách

- oslavíme „Náš den s družinou“
- opakujeme varování před nástrahami okolního světa
- opakujeme vše o bezpečnosti a zdraví
- stavíme z písku
- plánujeme prázdniny
- prohlížíme si naše mazlíčky a zvířata v ZOO
- malujeme hrady a zámky
- třídíme, urovnáváme a opravujeme stavebnice a hry

- pozorujeme dozrávání prvního ovoce
- vybíráme si hraní na přání
- oslavíme družinové vysvědčení

8. Evaluační plán

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny a oddělení.

Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme plnění výchovně vzdělávacích cílů. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Hodnocení většího či menšího tématického celku provádíme po skončení nebo v průběhu činnosti. Podle získaných výsledků plánujeme tématické celky, upravujeme je, obměňujeme a obohacujeme o nové prostředky činnosti.

Hodnotíme aktivitu žáků, jejich pokroky, úspěchy z pohledu celého oddělení, bereme na zřetel náměty žáků k dalším činnostem.

Samozřejmostí je i sebehodnocení práce a aktivity dětí.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem.

9. Bezpečnost práce a ochrana zdraví

9.1 Plnění pracovních povinností a prevence rizik

Řeší především zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce a Zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky na BOZP.

Základem bezpečnosti práce a ochrany zdraví zaměstnanců (a návazně i žáků) je plnění pracovních povinností a prevence rizik, což znamená zejména:

- a) vykonávat pouze takové činnosti, které neohrožují jeho samotného ani ostatní
- b) důsledně zaznamenávat údaje do knihy úrazů (nejen o úrazech, ale i o drobných poraněních)
- c) znát základní povinnosti vyplývající z předpisů
- d) zúčastňovat se školení BOZP
- e) absolvovat povinné periodické lékařské prohlídky
- f) dodržovat pokyny zaměstnavatele a zásady bezpečného chování se na pracovišti
- g) neužívat alkohol a jiné návykové látky
- h) nekouřit na pracovišti

- i) včas oznamovat nedostatky a závady na pracovišti
- j) bezodkladné oznamovat úrazy své či druhých

9.2 Podmínky bezpečnosti žáků

Podmínky bezpečnosti žáků jsou rozpracovány v Řádu školy, Řádu provozu školní družiny a dalších provozních řádech.

Zrušovací ustanovení

Tímto dokumentem se ruší platnost předchozího Školního vzdělávacího plánu školní družiny.

Přílohou ŠVP je „Vnitřní řád ŠD“

Schváleno Školskou radou, dne 11.5.2009.

